

1. Olvasd el a történetet, jelöld és beszélj meg az ismeretlen kifejezéseket!

2. Szövegértő kérdések

3. Hangos olvasás gyakorlása

4. Akcióterv készítése

5. A leírás alapján egészítsd ki a bíró fiainak szánkórajzát.

RELAX

6. Történet-keret

7. Igaz-hamis

8. Vajon hogyan folytatódott történet? Írj 4-5 mondatos fogalmazást!

9. Szófajkereső

10. Ok-okozati összefüggés

11. Ismeretközlő szöveg Szánkópályák itthon

12. Szembeállítás

RELAX

13. Találós kérdések a télről

14. Szóban szó

15. Szánkótervek pötyi, lego, gyurma, hurkapálcika, saját ötleted

16. Színező

17. Pantomim

18. Diagram leolvasása

19. Írj szöveges feladatokat a történethez!

20. Kirakó
<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=23958ca0bae>

21. Heti kutatómunkád pl. Miért keletkeznek télen jégcsapok a házakon?

22. Rajzold le, miért vagy ma hálás?

23. Mit tettél ma magadért? (pl. sport, táplálkozás, tudásod, kreativitásod fejlesztése terén)

24. Mit tettél ma másokért?

TÉMA: Várakozás
Móra Ferenc: A szánkó

Gyűjthető pontok egy héten át

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
2p	2p	2p	2p	2p	2p	2p	3p	3p	2p	2p	2p	4p	3p	2p	1p	3p	3p	2p	2p	5p	2p/nap	2p/nap	2p/nap

A SZÁNKÓ

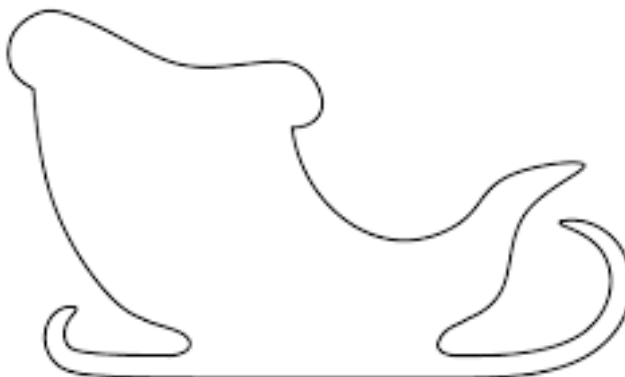
Kegyetlen hideg tél volt, azóta se tudok hozzáfoghatót. Fenéig befagyott a patak, a verebek megdermedve hullottak le a fákról, a háztetőről olyan vastag jégcsapok meredeztek, hogy kővel is alig bírtuk őket lehajigálni. Először a báránybőr sapkákat vagdostuk hozzájuk, de evvel nem sokra mentünk. A fülünk megfázott, a sapka a tetőn maradt, s ami a legnagyobb baj volt: a jégcsap se esett le.

Még jobban szerettünk a hóban játszani. Akkor hó volt, hogy alig látszottunk ki belőle, ástunk is benne akkora barlangokat, hogy akár a medvék királya ellakhatott volna bennük. Persze a medvének több esze volt, minthogy hópalotában lakott volna. Nem is fagyott le se keze, se lába, mint nekünk.

Legkülönb mulatság mégiscsak a szánkázás volt. Szomszédunkban lakott a bíró. A bíró csináltatott a fiainak olyan szánkót, hogy annál szebb még nem volt a világon. Még most is sokszor álmodom vele így tél idején. Kőrifából volt a talpa, diófából a karja, az ülése lószőrvánkos, beterítve bársonyposztóval, a

lábtakaróján bolyhos szőnyeg.

Be volt festve az egész szép pirosra, tán a kötele is selyemből volt.

Megvolt a mesés szép szánkó, de nem volt, aki húzza. Nagy úr volt akkor Bíró Pali is, Bíró Gyuri is, mind a kettő csak húzatni akarta magát. Engem fogtak be meg egy másik szegény gyereket, a Favágó Jánoskát. Egyszer ti húzzátok, máskor mi ülünk benne - biztattak a bíró fiai.

Bántuk is mi a csúfolódást, csakhogy hozzáférhettünk a szánkóhoz. Pali, Gyuri elnyújtózkodtak nagyurasan a puha ülésben, mi ketten nyakunkba akasztottuk a cifra istrángot, szél se érhetett a nyomunkba aztán. Meg se álltunk az ötödik fordulóig, ott is csak lélegzetet venni.

Így tartott ez egy hétig, hanem Favágó Jánoska már akkor olyan búsan lógatta a fejét, mint egy igazi ló. Meg is kérdezte tőle a kisebb gazdánk, a Bíró Pali, hogy tán kevesli az abrakot? Szeretnék már egyszer én is beleülni a szánkóba - motyogta félősen Jánoska -, csak egyetlenegyszer, csak egyik saroktól a másikig!

Bíró Gyuri nevetve csördítette meg fejünk fölött a pántlikás ostorát: Mást nem kívánnál, kis rongyos? Nem olyan gúnyához csinálták ezt a szánkót, mint a tied. Pali még jobban rákiáltott:

Örülj, hogy húzhatod. Gyí, Szellő, gyí, Bogár!

Összenéztünk Jánoskával, s akkorát rántottunk a szánkón, hogy mind a két gazdánk kigurult a hóra. Olyat hemperedtek, hogy öröm volt nézni, ámbátor igyekeztünk elhordani az irhát.

Hanem aztán megbántuk, amit tettünk. Másnap majd meghasadt a szívünk, mikor a bíró fiai elszánkáztak a ház előtt. Most már a Szabó Gergőék húzták őket.

Ekkor énnekem egy gondolatom támadt: Jánoska, van egy hatosod? Volt tavaly, de labdát vettem rajta. Tudod mit, Jánoska? Ha neked is volna egy hatosod, nekem is, vennék rajta szánkót.

Másnapra kerítettünk pénzt. Én a Csacsadér vargától kaptam, mert segítettem neki kivinni a csizmákat a piacra, Jánoska meg eladta a labdáját meg a márvány golyóját, meg a bicskáját a molnárinasnak.

Délután elmentünk a szenesboltba, vettünk a pénzünkön egy szenesládát. A ládát félig megraktuk szalmával, a fenekére rászögeztünk két gyalult deszkát, kerítettünk egy ruhaszárító kötelet, s azt ráerősítettük a láda két oldalára. Megvolt a szánkó.

Biz az nem egészen olyan volt, mint a bíró fiaié, de éppúgy csúszott. Az udvaron próbáltuk ki, mert az utcára szégyelltünk kimenni a másik szánkó miatt. Hanem az udvar kicsi volt.

Megegyeztünk, hogy kimegyünk a falu végére, ahol senki se lát. Közökön, zig-zug utcákon bujkáltunk kifelé, hogy ne találkozzunk a bíró fiaival. Fújt a szél kegyetlen, sodorta a tetőkről az arcunkba a havat, de nem törődtünk vele. Csak arra gondoltunk, hogy milyen jó lesz szánkóba ülni Először Jánoska ül bele, én elhúzom a kis erdőig, ő meg engem vissza. Jaj,

istenem, de jó lesz!

Kiértünk a falu végére. Az utolsó ház a Kati nénié volt, az öreg koldusasszonyé. Rogyott kis szalmás kunyhó, se udvara, se kerítése. Most csupa hó és jégcsap az egész kunyhó, csupa dér még az ajtókilincs is. A Kati néni kutyája, a szegény Morzsa, ott nyöszörgött a küszöbön. Megállj, Ferkó - mondta a Jánoska -, eresszük be ezt a szegény kutyát, mert megveszi idekint az isten hidege. Az öregasszony bizonyosan alszik. Belöktük az ajtót, a Morzsa csaholva szaladt előre.

Rajzold le, te hogyan képzeled el a fiúk által készített szánkót!

Kati néni ott gubbasztott a vackán, elkéült orcával, dideregve vékony kendőjében. Olyan hideg volt odabent, hogy még a tűzhely sarkait is kivirágozta a dér. Nem égett ebben a tűz, lelkeim, már három nap óta. Sem egy marék szalmám, sem egy gyújtat fám. Majd megfagyok, lelkeim - sóhajtozott az öregasszony.

Jánoska rám nézett, én meg órá. Előhúzta a sarokból a baltát, kiment, csattogott, pattogott odakint: fölvágt a tűzrevalónak a szánkót.

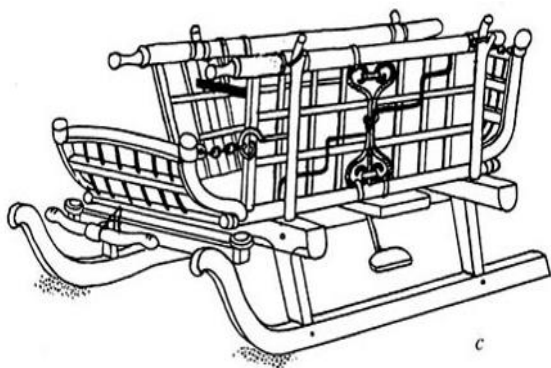
Kisvártatva hatalmas tűz lobogott a kunyhóban. Égett a szánkó. A mi szánkónk, amelyikbe egyszer se ültünk bele. A szánkódarabok piros lángja hosszú csíkokban táncolt a falon, amely mintha sírt volna örömeiben, ahogy a dér leolvadt róla.

Az öreg koldusasszony orcája is színesedni kezdett. Ahogy ránk vetette háládatos tekintetét, a mi szívünkben is valami melegség támadt. És egyszerre megsajnáltuk a gazdag bíró fiait, akik érzik, hogy milyen jólesik repülni a szánkón, de nem tudják, milyen jólesik jót tenni a szegényekkel.

2. SZÖVEGÉRTŐ KÉRDÉSEK

Színezd a szövegben!

- Bizonyítsd be, hogy nagyon hideg volt azon a télen!
- Mik voltak a fiúk kedvenc téli játékaik?
- Mely mondatok igazolják, hogy nagyon nagy hó esett azon a télen?
- Másold le azt a mondatot, amelyik a bíró fiainak szánkóját mutatja be!
- Miért búsult Jánoska?
- Miért gondolhatjuk azt, hogy Jánoska és barátja talpraesett fiúk voltak?
- Miből állapíthatod meg, hogy nagyon hideg volt Kati néni házában?

lovas szánkó

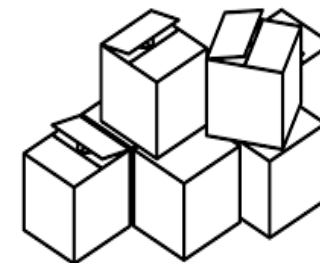
3. HANGOS OLVASÁS GYAKORLÁSA

1.	2.	3.
kegyetlen befagyott verebek hullottak jégcsapok báránybőr vagдостuk megfázott látszottunk barlangok ellakhat vargától kőrisfa istrángot nyöszörgött	lőszörvánkos beterítve bársonyposztó lábtakaró csúfolódást nagyurason akasztottuk csördítette pántlikás hemperedtek elhordani elszánkáztak szenesládát dideregve háládatos	hozzáfoghatót megdermedve hópalotában szomszédunkban bársonyposztóval lábtakaróján hozzáférhettünk elnyújtózkodtak egyetlenegyszer molnárinasnak ráerősítettük koldusasszonyé szánkódarabok kivirágozta tűzrevalónak

4. AKCIÓTERV

Egy segélyszervezet munkatársaként idős, magányos emberek támogatásának megszervezése a feladatod.

- Hogyan fognál munkához?
- Mit gondolsz mi mindenre lenne szükségük ezeknek az idős embereknek?
- Milyen szempontok alapján osztanád szét az adományokat?
- Hogyan juttatnád el a rászorulóknak?

6. TÖRTÉNETKERET

A történet úgy kezdődik, hogy a.....

.....

A problémát az okozza, hogy.....

.....

Erre

.....

Aztán

.....

A történet azzal ér véget, hogy

.....

7. IGAZ-HAMIS

- Olyan hideg volt, hogy a verebek csak úgy lefordultak a fákról. _____
- Akkor barlangot ástak a fiúk, hogy egy szekér is belefért volna. _____
- A bíró fiai egy csodálatos kék szánkót kaptak, még most is álmodom vele. _____
- Úgy megrángattuk a szánkót, hogy a bíró fiai azonnal belepottyantak a hóba. _____
- Másnap nagy vidáman néztük a többieket, ahogy elszánkáztak a házunk előtt. _____

9. SZÓFAJKERESŐ

piros - melléknév+főnév

kék - névutós főnév

sárga - igekötős ige

zöld - összetett szó

barna - melléknév

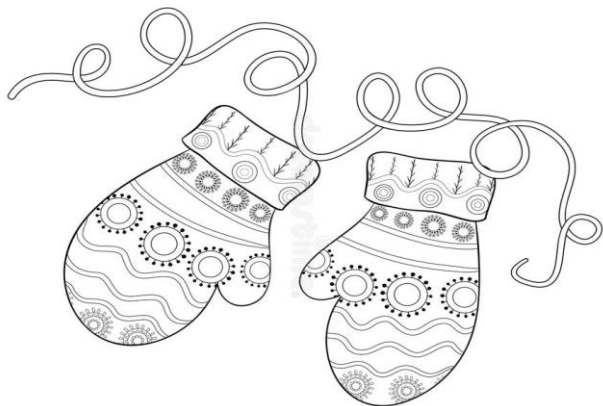
narancs - főnévi igenév

	A	B	C	D	F
1.	hideg tél	kegyetlen	befagyott	patak mellett	verebek
2.	hullottak le	háztetőről	hideg jégcsapok	lehajigáltuk	báránybőr
3.	kerítettünk	kivinni	molnárinasnak	elmentünk	szenesbolt közelében
4.	kegyetlen hideg	tetők mellett	ülni	koldusasszony	szalmás
5.	gubbasztani	előhúzta	tűzrevalónak	kiment	szánkódarabok
6.	színes	háládatos	gazdag	repülni	szegény emberek
7.	kigurult	összenéztünk	bevennénk	kedvenc labdáját	több
8.	mulatság	logó	istrángot	kis	falu
9.	Kati néni	sodorni	szegényes tetőkről	egész	ástunk ki
10.	lábtakarója	medvék közé	szép	pirosabb	leülésben
11.	puha	megcsördítette	pántlikás	csaholni	én

10. OK-OKOZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK

Jelöld valamilyen módon! (2-3 hasámban kutakodj!)

- Nem volt aki húzza, mert.....
- Nem bántuk a csúfolódást, csakhogy.....
- Jánoska búsan lógatta a fejét, mert.....
- Mindkét gazdánk kigurult a hóra, hanem
- Másnap már Szabó Gergőék húzták őket és
- Vehetnénk egy szánkót, ha.....

12. SZEMBEÁLLÍTÁS (Eltérő tulajdonságok)

TULAJDONSÁGOK	BÍRÓ FIAINAK SZÁNKÓJA	JÁNOSKÁÉK SZÁNKÓJA
talpa		
karja		
ülése		
lábtakarója		
színe		

11. ISMERETKÖZLŐ SZÖVEG

- Az alábbi linken egy érdekes írást olvashatsz.
- Rajzold le Magyarország térképét!
- Jelöld be a cikkben található szánkópályák helyét!
- Ábrázold egy külön rajzon, hogy nálatok hol található szánkózásra alkalmas hely! Jelöld azt is, hogy a házatoktól, lakásotoktól milyen útvonalon tudod megközelíteni.

<https://www.mozgasvilag.hu/si-snowboard/hirek/szankora-fel---magyarország-szankopalyai>

13. TALÁLÓSOK A TÉLRŐL - Színezz!

Vonalat húz a hóba, pedig nincsen vonalzója.	jégcsap
Fölül vastag, alul vékony, hogyha nap süt, folyékony.	zúzmara
Siklik rajtam szánkók talpa, víg csatákban vagyok labda.	kesztyű
Ikerpárja ő a dérnek, szép gyermekei a télnek.	köd
Fagytól, jégtől sose fél, szánon szalad - ő a ...	szánkó
Egy kis házban öt kis szoba, öt kis ember bújik oda.	sapka
Ám amerre én járok, sűrűn-sűrűn szitálok.	tél
Szereti, ha havazik, és ha köti nagymami.	hó

16. SZÍNEZŐ

14. SZÓBAN SZÓ

darabok(4).....

.....

fogható(4)

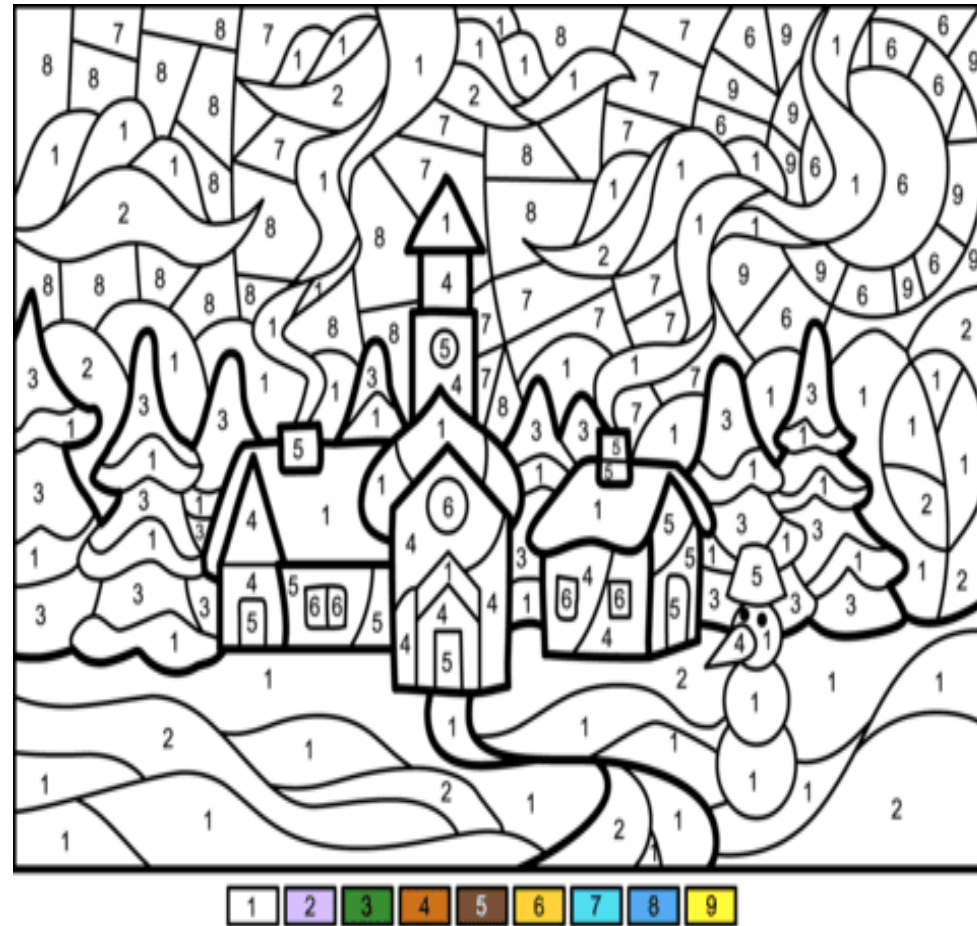
.....

báronyposztó(5).....

.....

.....

takaró:(4).....

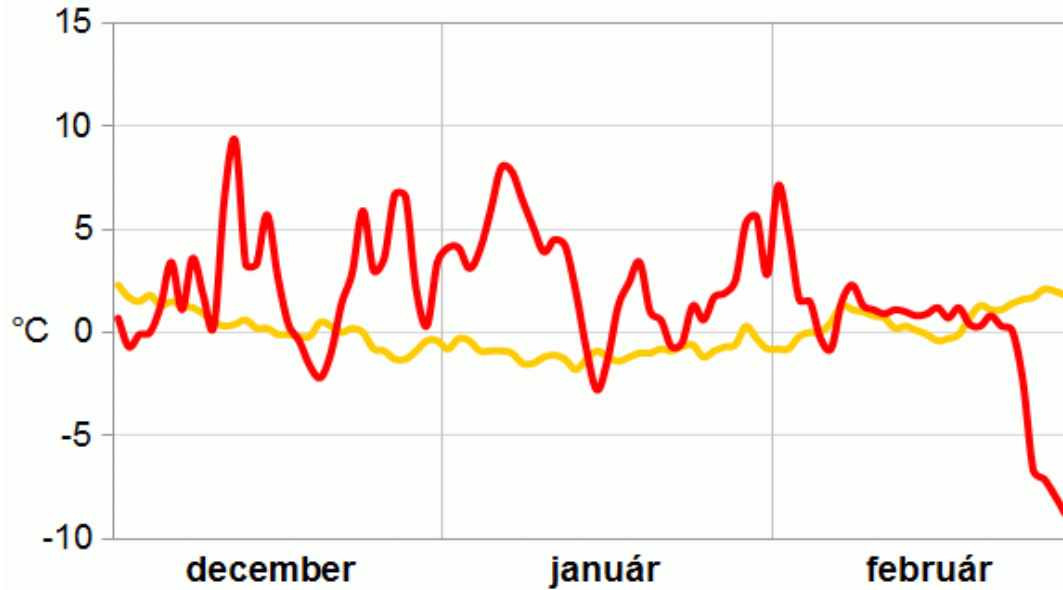
19. SZÖVEGES FELADATOK

Az alábbi adatokkal írd szöveges feladatokat, majd cseréljétek ki a mellettetek ülővel és oldjátok meg.

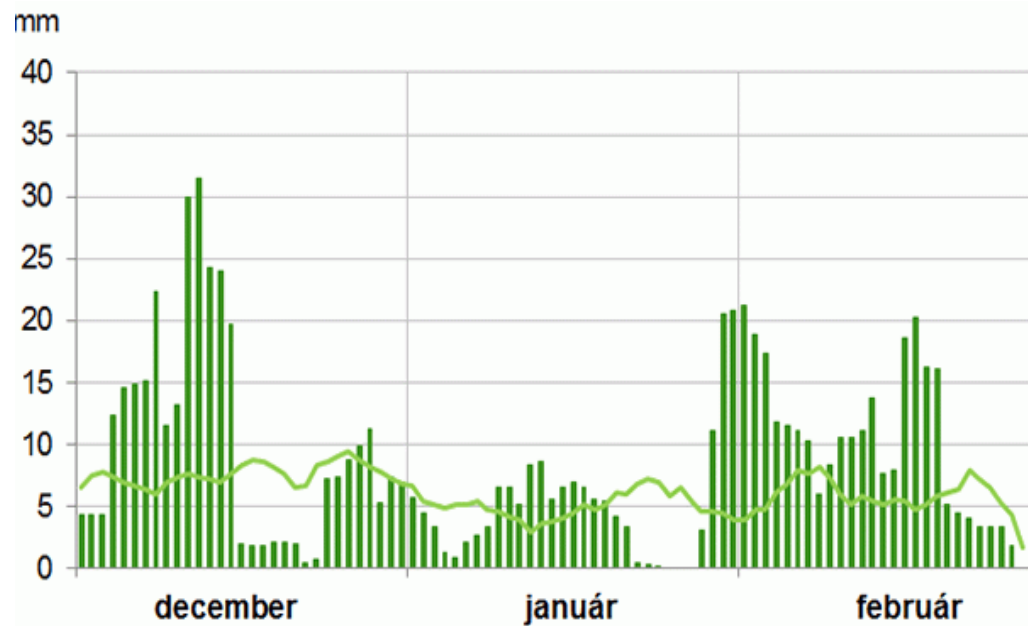
Egy jégcsatornában haladó szánkó sebessége óránként 160 km.

A fából készült szánkó tömege 6,5 kg.

18. DIAGRAM LEOLVASÁSA - 2018 tél

1. Melyik hónap a legmelegebb?
2. Melyik hónap a leghidegebb?
3. Mekkora a hőingadozás? (legmagasabb, legalacsonyabb érték közti különbség)
4. Hány fokot mértek december közepén?.....
5. Milyen volt a hőmérséklet február végén?.....
6. Melyik hónapban esett 30 mm fölötti csapadékmennyiség?
7. Mikor esett a legtöbb csapadék?.....
8. Januárban átlagosan mennyi mm csapadék esett?.....
9. Összességében a három hónap csapadékeloszlását hogyan jellemeznéd?

.....

.....

.....